

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Miljöbyrån, S4

Beslutande
Minister
Alfons Röblom

Föredragande
Veterinär
Mohammad Jaber Alipour

Justerat
Omedelbart

Nr 27

Begäran om vägledning i djurskyddsfrågor

ÅLR 2021/1252

49 S4

Beslut

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har begärt vägledning i djurskyddsfrågor. Begäran handlar framför allt om huruvida virtuella stängsel avsedda för produktionsdjur får användas i landskapet.

Kortfattat innebär virtuella stängsel att varje djur bär ett halsband som är uppkopplat via GPS-nätet och telenätet. Önskat betesområde ritas in på en karta via en mobilapp i telefonen. När ett djur passerar den osynliga linjen avger halsbanden först en ljudsignal och om djuret inte vänder tillbaka avger halsbandet en elektrisk stöt till djuret.

Landskapsregeringen beslutar att meddela följande vägledning:

Enligt 3 § 2 mom. i djurskyddslag (1998:95) för landskapet Åland, *"det är förbjudet att utsätta djur för onödigt lidande. Med onödigt lidande avses lidande som inte står i proportion till den nytta som erhålls. Med nytta avses endast nytta för djuret i fråga eller en godtagbar samhällelig nytta"*.

Vidare enligt 13 § 1 mom. i djurskyddslagen, *"redskap, anordningar eller ämnen som är avsedda för djur och som uppenbart kan utsätta djuren för onödigt lidande får inte införas till landskapet, tillverkas, säljas, överlåtas eller användas"*.

Med tanke på djurens välbefinnande är användningen av en elektrisk stöt det viktigaste problemet som metoden medför. Användning av elektrisk stöt har visat sig att ge en akut stressrespons hos djur, dessutom kan smärta, aversion och kronisk stress förekomma. Denna teknik utsätter djur för en miljö med låg förutsägbarhet och kontrollerbarhet, vilket kan leda till ångest, stress och beteendestörningar. Under den inledande fasen av träningen vet djuren inte vad ljudsignalen betyder och kan därför inte undvika att få de

elektriska stötarna. Eftersom det virtuella stängslet inte är synligt kan det dessutom vara svårare för djuret att lära sig eftersom det inte finns några visuella ledtrådar för att vägleda dem.

Enligt regeringsprogrammet ska djurens välmående främjas i landskapet Åland. Åland bör vara föregångare snarare än efterföljare när det gäller djurskydd och djurs välbefinnande.

Landskapsregeringen anser att denna metod utsätter djur för ett uppenbart onödigt lidande när det finns alternativa metoder för stängsel. Vidare medför denna metod varken nytta för djuret eller godtagbar samhällelig nytta.

Landskapsregeringens slutliga bedömning är att användning av virtuella stängsel bör, enligt 3 § 2 mom. och 13 § 1 mom. i djurskyddslagen, vara förbjudet i landskapet Åland, eftersom denna metod använder redskap eller anordning som uppenbart kan utsätta djuren för onödigt lidande.

Nr 28

Undersökning av sjukdomsframkallande bakterier i sjöar

på Åland

ÅLR 2021/550

50 S4

Beslut

Ärendet har handlagts genom ett samarbete mellan vattenbiolog och veterinär på miljöbyrån.

Landskapsregeringen konstaterar att livsmedelslagen inte tillämpas på privathushålls framställning, hantering eller lagring av livsmedel som är avsedda för eget bruk. Vidare är vattenlagen inte relevant till frågeställningen eftersom uppföljning av bakterier i sjöar inte tas upp i vattenlagen.

Plesiomonas shigelloides är en mesofil bakterie med tillväxt temperaturer mellan 8 ° C och 45 ° C. *Plesiomonas shigelloides* förekommer naturligt likasom en rad andra olika bakterier i sjöar och är en av många bakterier som kan orsaka mag-tarmkanalinfektion och ge upphov till diarré. Människan smittas via förorenat dricksvatten eller livsmedel, framför allt fisk och skaldjur. Oftast behövs det inte behandling för insjuknade människor, men kompensation av vätskeförlusten är en del av eventuell symptomatisk behandling.

Hushållsvatten genomgår en rigorös reningsprocess där dricksvatten desinficeras. Vatten från sjöar som inte har passerat reningsprocess ska inte användas som hushållsvatten. Man ska följa basala hygienregler när det gäller tillredning av fisk och skaldjur som fångas i sjöar för eget bruk.

Landskapsregeringen anser att undersökning av olika bakterier som förekommer naturligt i sjöar är inte konsekvent och ändamålsenlig.

Landskapsregeringen föreslår att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet som ansvarig myndighet enligt hälsoskyddslagen informerar allmänheten genom olika kommunikationsvägar angående risker att använda orenat sjövattnen som hushållsvatten samt basala hygienregler vid hantering av livsmedel som upptas från sjöar.
